

Історично так склалося, що Україна географічно межує із 7 країнами (Білорусією, Молдовою, Польщею, Росією, Румунією, Словаччиною, Угорщиною). Тому доцільність формування міжнародних логістичних комплексів є своєрідним майданчиком в товарообміні між державами країн СНД, Європи, Азії та Закавказзя. Так, на території України функціонують три залізничні пан'європейські транспортні коридори (МТК № 3, 5, 9) і п'ять коридорів ОЗС (№ 3, 5, 7, 8, 9). Розвиваються перевезення по МТК ТРАСЕКА (Європа – Кавказ – Азія) [1]. В економічно розвинених країнах світу підприємства формують власні логістичні комплекси або користуються послугами, які вони надають.

Доцільно розташовувати логістичні комплекси у таких містах України, як: Ізмаїл, Київ, Львів, Одеса, Ужгород/Чоп, Харків, Чернівці, Сарни (Рівненський регіон), які знаходяться поблизу митних постів, залізничних і автомобільних шляхів сполучення регіонального і міжнародного значення, що входять до системи МТК.

Таким чином, управління виробничими процесами у будівництві логістичних комплексів передбачає:

- 1) проектування з урахуванням найсучасніших стандартів, тобто на всіх стадіях проектування розроблення комплексних проектів (проект, робочий проект, робоча документація);
- 2) професійний підхід у поєднанні з багаторічним досвідом і наявністю передових будівельних технологій, сучасної техніки та новітнього обладнання;
- 3) гарантійні зобов'язання (гарантія високої якості виконаних будівельних робіт, повна безпека конструкцій);
- 4) безкоштовні консультації.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт Укрзалізниці. URL: <http://www.uz.gov.ua>

УДК 658.7(477)

Болдирева Л.М., д.е.н., доцент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

Краус К.М., к.е.н., доцент кафедри управління

Київський Університет імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

Станіславик О.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Одеський національний політехнічний університет (м. Одеса, Україна)

ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ БУДІВНИЦТВОМ ЛОГІСТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ

Незважаючи на велику кількість наукових досліджень у сфері логістики, логістичні комплекси не виокремлені в окрему категорію. Проблема при ідентифікації логістичного комплексу серед інших об'єктів логістики виникає з трактування самого поняття «логістичний комплекс». У науковій літературі зустрічається три поняття: «логістичний комплекс», «розподільчий (дистрибутивний) центр» і «логістичний центр».

На думку науковців, логістичні центри – це мультимодальні вузли, спрямовані на покращення ефективного транспортування, забезпечують локальну концентрацію і реалізацію різноманітних логістичних завдань і функцій (розподіл, довготермінове зберігання та реалізацію товарів і послуг) та інтеграцію логістичних систем на макрорівні, розглядаються як транспортна інфраструктурна одиниця логістики економіки регіону. Так, наприклад, польські науковці трактують поняття «логістичний центр» як просторовий об'єкт визначеного функціонування з визначеною інфраструктурою і організацією діяльності, за допомогою якого реалізуються логістичні послуги, пов'язані з прийманням, складуванням, розподілом і відправленням товарів, а також супроводжувальними послугами, які можуть

надаватися незалежними стосовно відправника або отримувача суб'єктами господарювання» [1]. Вітчизняні вчені у своїх працях [1] акцентують увагу на тому, що логістичний центр – це вузловий об'єкт логістичних мереж, в якому відбуваються процеси розподілу вантажопотоків, зміна транспортних засобів, складування, зберігання, управління запасами. Також, вчені наводять класифікацію логістичних центрів за функціональним призначенням:

- міжнародні логістичні центри дистрибуції (площа господарювання: 100-150 га; радіус дії: 500-800 км);
- регіональні логістичні центри дистрибуції (площа господарювання: 20-50 га; радіус дії: 50-80 км);
- локальні логістичні центри дистрибуції (основне завдання: завершення формування сучасної системи дистрибуційної мережі);
- галузеві логістичні центри дистрибуції (призначені для обслуговування певної галузі чи підприємств);
- центри логістичних послуг [1].

Деякі науковці логістичні центри ототожнюють з розподільчими центрами і складами тощо. У свою чергу, термін «розподільчий (дистрибутивний) центр» – це складський комплекс, що отримує товари від підприємств-виробників або від підприємств оптової торгівлі, які знаходяться в інших регіонах країни або за кордоном і розподіляє їх більш дрібними партіями замовникам (підприємствам дрібнооптової та роздрібною торгівлі) через свою або їх товаропровідну мережу.

На нашу думку, логістичні комплекси представляють собою масштабні професійні складські приміщення з допоміжними об'єктами (офісні будівлі, обслуговуючі приміщення, пункт охорони і т. д.). На відміну від звичайних складів, у логістичних комплексах передбачено: понадзручне зберігання вантажів, спрощене та максимально легке їх переміщення, скорочення часу їх пошуку, завантаження, сортування і відвантаження товарів, наявність сучасної підйомно-транспортної техніки, логістичний сервіс.

Найпопулярніші швидкобудуючі логістичні комплекси прийнято розрізняти за наступними класами:

A – склади відповідального зберігання будь-яких типів продукції за сучасними технологіями (максимально допустима висота стель 10 м, експлуатація розрахована на досить тривалий період часу). Наприклад, логістичний центр корпорації Roshen у м. Яготин [4] відповідає всім вимогам до *логістичного комплексу* класу «А»;

B – аналог попереднього варіанту, але у зменшеній пропорції (найчастіше є реконструкцією або спрощеною моделлю з висотою стель від 6 до 8 м);

C – будівля перебудована (складський комплекс з обмеженими приміщеннями);

D – підземні та інші непридатні приміщення (для короткочасного зберігання товарів, архіву).

Вагоме значення має управлінська діяльність, яка включає сполучення різних функцій чи видів діяльності. Функціями управління в будівництві можна назвати всі спеціалізовані види різноманітних будівельних робіт і послуг. Сам термін «функція» у перекладі з латин. мови означає «здійснення, виконання». До основних функцій управління відносяться: планування і прогнозування; організація, мотивація, контроль.

Таким чином, кожна функція управління в будівництві спрямована на вирішення специфічних, різноманітних і складних проблем взаємодії між окремими підрозділами, що вимагають здійснення великого комплексу конкретних заходів, зокрема при будівництві логістичних комплексів.

При проектуванні інженерних мереж (системи електро- і водопостачання, опалення, вентиляції, каналізації, спеціальні системи відеоспостереження, контролю доступу, охоронної і пожежної сигналізації, пожежогасіння і т.д.) обов'язково треба врахувати специфіку і тип логістичного комплексу. Так, наприклад, проектування:

- холодильних складів для забезпечення безперебійної роботи холодильних установок передбачає наявність в системі складського обладнання засобів резервного електроживлення;

- складу паливно-мастильних матеріалів і товарів хімічної промисловості повинен враховувати вимоги безпеки, що висуваються до зберігання відповідних товарів і матеріалів.

Етап підготовки комплексу документів включає:

- проектування приміщень для зберігання і розподілу продукції для торговельних мереж, магазинів і супермаркетів;
- проектування складських комплексів для зберігання товарів або сировини промислових, господарських і виробничих підприємств;
- проектування оптових продовольчих складів, товарних баз, овоче- і зерносховищ;
- проектування ходильних складів як частини великого логістичного комплексу, а також в якості окремого рішення;
- проектування складів для товарів зі спеціальними вимогами до умов зберігання (фармацевтичні склади, склади паливно-мастильних матеріалів, склади товарів хімічної промисловості і т.д.).

Конструктивно і технологічно спроектований логістичний комплекс повинен включати:

- ефективно розташовані зони під'їзду і паркування транспорту (врахування специфіки існуючих під'їзних шляхів за факторами: інтенсивність товаропотоку в залежності від часу доби і сезонності та ін.);
- сучасні системи автоматизації обліку товарів, інженерні системи і складське устаткування для безперебійної роботи логістичного (складського) приміщення в умовах пікового навантаження;
- раціонально спроектовані та розміщені ділянки прийому і вивантаження складської продукції;
- чітку і зрозумілу схему розміщення товарів на стелажах всередині логістичного (складського) приміщення;
- розумно заплановані та спроектовані схеми переміщення транспортерів і навантажувачів всередині логістичного (складського) приміщення.

У табл. 1 охарактеризовано види виробничих процесів у будівництві з врахуванням функцій управління.

Таблиця 1

Характеристика видів виробничих процесів у будівництві з врахуванням функцій управління

Функції управління	Види виробничих процесів у будівництві
Планування, прогнозування	проектування (розроблення комплексних проектів: проект, робочий проект, робоча документація);
Організація будівництва	підготовка ділянки під будівництво; зведення фундаменту; зведення каркаса будівлі; спорудження стін і зведення; монтаж фасаду будівлі; покрівельні роботи; підключення комунікацій та інженерних систем; внутрішні облицювальні роботи; установка обладнання та виробничих систем; облаштування прилеглої території (при необхідності);
Мотивація замовників	гарантія високої якості виконаних будівельних робіт; повна відповідальність за якість виконаних робіт; безпека конструкцій; гарантія своєчасної реалізації та введення в експлуатацію; використання сертифікованих матеріалів для будівництва; безкоштовні консультації; реалізація проектів у найкоротші терміни;
Контроль	перевірка якості будівництва на кожному етапі проекту.

Отже, на часі серед міжнародних корпорацій користується великим попитом індивідуальне проектування логістичних комплексів будь-якого розміру і складності. Вітчизняні будівельники, враховуючи побажання замовників, складають архітектурно-будівельні розділи проектної документації жорстко дотримуючись вимог діючих норм проектування логістичних центрів. Таким чином, в Україні серед основних причин, що гальмують розвиток будівництва логістичних комплексів можна виділити такі: недостатній попит на ці об'єкти, централізацію товарних, фінансових, управлінських ресурсів, відсутність у регіонах великих компаній, існування застарілої схеми транспортування

товарів, значні фінансові витрати, відсутність інвесторів, велика капіталомісткість та великі ризики стосовно довгострокових проектів, відсутність державної політики і підтримки в цьому напрямі, недостатність кваліфікованих спеціалістів, проблеми з купівлею (орендою) землі.

Список використаних джерел

1. Крикавский Е.В. (2008) Логистический центр – это узловой объект логистической сети. Логистика: проблемы и решения. 2008. № 5 (18). С. 38-39.

УДК 339.13

Глушко А.Д., к.е.н., доцент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ В НАПРЯМКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Міжнародна інтеграція надає нові можливості для України. Тому питання співпраці на міжнародному ринку з високо розвинутими країнами та країнами, що розвиваються, є надзвичайно важливим.

На сьогоднішній день в Україні вироблена стратегія зовнішньо-економічної діяльності. Вона спрямована на розвиток і покращення структури експортного потенціалу держави; раціоналізацію імпорту; підвищення конкурентоспроможності продукції українських підприємств на світовому ринку; подолання неплатоспроможності країни; розширення ринків збуту української продукції; досягнення стійкого економічного зростання і підвищення добробуту населення. Проте зовнішньо-економічна діяльність країни залишається недостатньо ефективною, що підтверджується позиціями України в міжнародних рейтингах.

У рейтингу за Індексом глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index), опублікованому Всесвітнім економічним форумом, Україна посіла 81 місце серед 137 країн світу, покращивши свої позиції на 4 пункти. У європейському регіоні Україна займає третє місце з кінця, їй поступилися лише Греція та Боснія і Герцеговина. З-поміж пострадянських країн Україна випередила лише Молдову і Киргизстан. За даними звіту, Україна погіршила свої позиції у 4 з 12 основних показників: ефективність ринку праці (мінус 13 пунктів), інновації (мінус 9 пунктів), інфраструктура (мінус 3 пункти), вища освіта та професійна підготовка (мінус 2 пункти). Підвищення рейтингу відбулося за рахунок покращення решти позицій індексу: інституції (плюс 11 пунктів), розвиток фінансового ринку (плюс 10 пунктів), відповідність бізнесу сучасним умовам (плюс 8 пунктів), макроекономічне середовище (плюс 7 пунктів), ефективність ринку товарів (плюс 7 пунктів), технологічна готовність (плюс 4 пункти), охорона здоров'я і початкова освіта (плюс 1 пункт). Показник розміру ринку залишився незмінним порівняно з минулим роком. У звіті фахівці назвали негативні фактори для ведення бізнесу в нашій країні (в порядку зменшення): інфляцію, корупцію, політичну нестабільність, високі ставки податків, складність податкового законодавства, нестабільність урядів, ускладнений доступ до фінансів, державну бюрократію, регулювання валютного ринку, недостатню кваліфікацію та етику робочої сили, недостатню інноваційність, низьку якість охорони здоров'я [1].

Однією з основних причин, які ускладнюють досягнення поставлених цілей зовнішньоекономічної діяльності України, є неконкурентоспроможність продукції більшості галузей економіки. Серйозність даної проблеми підтверджується постійною втратою позицій національної економіки у міжнародних рейтингах конкурентоспроможності.